



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Quid tenendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

tunc autem concedendi sunt modi, quando nihil ostendi potest, quod sit sufficiens mutatio ad transitum ab uno contradictorio ad aliud. Sed unde fit ut cum materia & forma uniri non possint sine modo, uniri tamen possint sine modo partes continui? ad quod dici potest, quod nulla possit talis negatio ostendi, quæ sufficenter talem transitum salvet, quæ enim illa? jam autem ipsa negatio terminorum, est sufficiens, ad transeundum à non esse continui, ad esse continui. Dicerent alii, inter quæ est unio, non sine superaddito modo, illa necessario duo debent esse, unio enim non nisi duorum est, cum ergo partes in continuo non sint distinctæ, nec sint actu plures, ideo illas inter se uniri, non erit necesse.

DICENDUM tertio. *Continuationem in recto, esse ipsam rei quantitatem, pro formali autem dicit instantiam, cum negatione terminorum utriusque extremi.*

PROBATUR. Quia quæcunque non explicantur per formam aliquam superadditam realem vel modalem, illa explicari debent non nisi per connotata, ut inductio ostendit & tractatio de distinctionibus. Ergo cum continuatio non explicetur per aliquid reale superadditum, debet explicari per connotata, sed non per alia quam prædicta, quia nulla alia excogitari darique possunt. desit enim indistantia, adsint proprii termini, hoc ipso non erit continuatio, idque per locum intrinsecum, quid enim magis intrinsecum continuationi, quam illius extrema indistare & negare terminos.

Quæ in contra objici possunt, solvantur ex dictis in materia de connotatis.

QUÆRI solet: *An continuum sit ens per se.*

RESPONDENT non pauci. Unionem hanc neque esse per se, neque per accidens, rigorose loquendo non est per se, quia non est inter ea, quorum unum se habeat per modum actus, & aliud per modum potentiae; Neque etiam est unio per accidens, quia non est saltem semper inter extrema, quæ sunt accidens.

Potest tamen dici ens per se, quando scilicet continuum, est ex substantialibus extremis, uniri natis.

Hinc continuum non est compositum tale, quale fieret, ex duabus animabus inter se unitis, quia nunquam duæ animæ, natæ sunt inter se uniri. Concedo quidem actionem terminatam ad substantiam non esse substantialem, unio tamen inter extrema substantialia continuabilia, erit substantialis; quia actio, in sententia hæc objicientium, non identificatur ipsi substantiæ, propter rationes, quas modales adferunt, potest autem ex dictis, unio identificari continuo, in dictis circumstantiis, attendendoque ad id, quid sit substantia, primum est inferre actionem, quæ producit substantiam, non esse substantialem; Quia agens sive illa mutetur, sive non mutetur,

itemque terminus eodem se modo habebit, non autem eodem modo habebit se continuum, si continuatio identificata continuato, in dictis circumstantiis mutetur.

QUÆSTIO V.

Quid termini quantitatis, & de reliquis quantitatem concernentibus.

Partienda est Quæstio.

DIFFICULTAS I.

Quid tenendum?

DICENDUM est primo. *Terminos quantitatis non esse puncta terminativa distincta realiter.*

PROBATUR primo. Quia Aristoteles 1. Metaphys. text. 43. universaliter docet magnitudinem non constare ex superficiebus, lineis, & punctis. Et 3. Metaphys. text. 13. Negat superficies esse in corpore solido & Lib. 4. de motu animalium, nullam, inquit, punctorum esse substantiam.

PROBATUR secundo. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate, sufficienter autem intelligitur terminata quantitas, si dicat negationem ulterioris extensionis.

PROBATUR tertio. Si termini quantitatis sint puncta, tota superficies quæ est terminus quantitatis, constabit ex punctis, & de hac superficie redibunt argumenta Aristotelica, contra puncta quomodo se turgent. Rursus demus annihilari illa puncta, sunt enim ut suppono superaddita, secunda superficies quæ sequitur estne ex punctis, an non? si est ex punctis. Ergo & totum illud quantum, est ex punctis, semper enim reperiuntur, aliæ & aliæ superficies, in illo toto quanto; Si autem non est ex punctis. Ergo neque prior illa superficies est ex punctis. Tum quia ponamus illa puncta non produci, quæro sine illis punctis, dicite quantitas negationem ulterioris extensionis, vel non? Si non dicit. Ergo erit infinita, non enim habebit determinatam & limitatam extensionem: Si dicet, Ergo otiosa sunt puncta superaddita. Tum quia si darentur indivisibilia terminativa, non possent rationabiliter determinare, an sub illis indivisibilibus terminativis in Eucharistia detur Corpus Christi vel non? Si datur, ut vult Suar. Ergo sequitur poni de novo Corpus Christi, si ne ulla consecratione vel transubstantiatione: nam quando frangitur hostia, de novo acquiruntur puncta terminativa, Ergo illic ponetur Corpus Christi, & tamen nulla erit nova consecratio, & nulla transubstantiatio, nam frangitur post consecrationem, postquam nulla jam fuit substantia panis. Quod si sub indivisibilibus terminativis non est corpus Christi, ut voluit Vasq. Contra erit. Quia sub omni eo specierum, est Corpus Christi, sub quo fuit

† cc

sub

substantia Panis, ut communis fidelium sensus probat: sub indivisibilibus autem illis, fuit substantia panis. Et si per Vasq. Angelus implens sphaeram locabilitatis, est etiam in indivisibilibus terminativis spatii, aliàs praesentia illius esset interrupta, cur non & Christus erit etiam sub indivisibilibus hostiae.

DICENDUM est secundò. *Terminos quantitatis explicari debere per connotata*, scilicet quòd quantum, in quantum concipitur habere longitudinem, praescindendo à latitudine & profunditate, vocetur Linea. Idem, in quantum concipitur habere etiam latitudinem, vocatur superficies, & idem quantum dum concipitur per modum indivisibilis, vocatur punctum.

Ut autem hoc ipsum concipere possit intellectus habet fundamentum. Cum enim longitudo non sit determinata ad latitudinem, & profunditatem, tantum potest longitudinem concipere sine latitudine & profunditate, & tunc quantum habet rationem lineae. Item quantum habens jam longitudinem & latitudinem, cum non sit determinatum ad habendum tantum profunditatem, concepta quantitas longa & lata sine profunditate, erit superficies. Denique cum quantum neque latitudinem, neque longitudinem, neque profunditatem determinatas, exigat, quantum sine his omnibus conceptum, dicet rationem puncti. Quando autem dico non esse quantum determinatum ad certam magnitudinem, loquor de terminatione sub sensum cadente, & in linea excedentiā; nam in nostris principiis de veneri tandem est ad minimum in linea deficientiā, quo diviso, ulterius non consistat quantitas.

RESPONDET rationibus hinc tactis Maurus qu. 41. Quod ablatis indivisibilibus & maneret palmus terminatus, maneret enim palmus de cuius ratione est esse terminatum, & remaneret interminatus, quia careret termino, de cuius ratione est indivisibilitas, maneretq; terminatus fundamentaliter non formaliter.

CONTRA. Non repugnat nullo superaddito distincto termino, manere palmum dicentem negationem ulterioris extensionis ultra se, quod solum sufficit, si ponatur ad rationem termini; unde nego de ratione termini, esse indivisibilitatem. Quæro ulterius, in quo stet, quòd tantum fundamentaliter dicatur ille palmus terminatus: si enim dicatur, idèò fundamentaliter tantum terminatur, quia dicit negationem ulterioris extensionis, quærere restat: cur hoc ipsum, quod tu dicis fundamentaliter terminatum, non sit sufficiens ad salvandam rationem formaliter terminati, ut quid ergò superaddenda alia entitas? rediretq; argumentum quod in simili urgebatur de relatione superaddita. Addi etiam aliquid potest ex concessis à Mauro, quòd indivisibile additum divisibili, non facit majus, quomodo ergò indivisibile multiplicatum pot-

est facere tam magnam superficiem, in qua indubiè est majus & minus. Reliquas rationes, vide in notatis infra.

DIFFICULTAS II.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR primò. Posito, quòd termini stent in negatione solius talis vel talis extensionis, termini quantitatis erunt quid negativum, quòd videtur esse contra communem apprehensionem.

RESPONDETUR. Sufficit ut ratione Recti, termini quantitatis, sint quid positivum.

OBJICITUR secundò. Superficies datur nemine cogitante, si autem distingueretur per formalitatem connotativam, non daretur nemine cogitante.

RESPONDETUR. Animalitas Petri à rationalitate Petri distinguuntur, ratione connotatorum, & tamen nemine cogitante Petrus est animal.

INSTABIS. Ex vi responsionis sequitur, quòd nec per formalitatem connotativam distingui possit terminus, superficies, linea, idq; idèò quia nullum datur fundamentum concipiendi hanc distinctionem, cum non detur extensum, quòd neque sit longum, neque profundum.

RESPONDETUR. Sicut non datur animal quòd neque sit rationale neque irrationale, & tamen habet intellectus fundamentum concipiendi animal, ut sic, ita & in praesenti, neque tamen tunc concipietur eas rationis, secundum ea quæ aliàs dicta sunt de præcisionibus objectivis.

OBJICITUR tertio. Loquuntur Mathematici de lineis, superficiebus, punctis quasi dentur.

RESPONDETUR. Loquuntur quidam de illis quasi dentur, sed non tanquam de distinctis realiter, neque enim illorum est distinctiones examinare, solas enim sectantur imaginationes.

OBJICIT quartò, quidam ex Mauro. Saltem in tempore non potest negari, quòd detur instans seu Nunc indivisibile: quia non daretur ullum praesens condistinctum à praeterito & futuro. Unde ulterius tempus ipsum non existeret. Probat secundam Sequelam. Quia illud compositum non existit, de cuius nulla parte verum est dicere quòd existat, sed si non daretur instans, de nulla parte temporis verum esset dicere quòd existat, non enim de praeterita, hæc enim praeteriit, non de futura, quia nondum est. Praesens etiam non est distinctum per se à partibus praeteritis & futuris, ergò tempus non existit.

RESPONDETUR. Id verum esse de tempore, quòd est anima seu Mathematicè sumpto, non de tempore physicè sumpto, ut dictum supra. Rursus cum instans post instans non detur, & cum ex instantibus non possit componi per arguentem